

Notulae ad floram Sloveniae**79. *Adenophora liliifolia* (L.) DC.****Nova nahajališča na Kočevskem in domnevno izginula v Zasavju
New localities in the Kočevsko and supposedly dissappeared ones in Zasavje area**

0454/1, Slovenija: Kočevska, zelo strma pobočja grebena med zaselkom Bezgovica in južnim delom Bezgarske planine, 650 do 850 m n. m., NW, N, NE (*Gentiano symphynandrae-Caricetum sempervirentis* s. lat., *Carici sempervirentis-Brachypodietum rupestris* nom. prov., *Arunco-Fagetum* var. geogr. *Acer obtusatum* Accetto 2007, *Rhododendro-Fagetum* s. lat.). Leg. & det. M. Accetto, 22. 6. 2007, herbarij LJU.

Navadno obročnico so v Sloveniji zaradi njene redkosti in ogroženosti najprej uvrstili v prvi Rdeči seznam (WRABER & SKOBERNE 1989) kot redko (R), v Pravidnik o uvrstitvi o ogroženih rastlinskih in živalskih vrstah v rdeči seznam (WRABER & al. 2002) kot prizadeto (E), Evropska skupnost pa jo je uvrstila v Direktivo o habitatih Natura 2000 (BABJIJ 2004). V Sloveniji so za zdaj znana le nahajališča na Kočevskem in v Zasavju (herbarij LJU).

Nova, količinsko zelo obilna nahajališča smo opazili na Kočevskem (v že ugotovljenem kvadrantu), kjer se pojavlja na zelo strmih pobočjih hladnih leg in zato vlažnih rastiščih v fitocenozah zgoraj omenjenih traviščnih in gozdnih združb. V njih se, tako kot drugod v dolini Kolpe (ACCETTO 2007), pojavljajo tudi vrste *Erythronium dens-canis*, *Euphorbia carniolica* in posamič *Pulmonaria stiriaca*, ki so kazalke slabo kislih tal kot posledice navzočnosti rožencev v sicer prevladujočih karbonatnih kamninah. Kljub izredni objedenosti od divjadi (jelenjad, gams) v obravnavanem območju, je populacija navadne obročnice na Kočevskem vsaj za zdaj stabilna.

Žal pa moramo ob tem za drugo območje njene razširjenosti v Sloveniji, to je Zasavje, ugotoviti prav nasprotno. Zaradi predvidene gradnje ceste v območju Natura 2000, to je na desnem bregu Save med Hrastnikom in Radečami, sem kot pisec poročila o stanju navadne obročnice v tem območju, preverjal, ali še raste na krajih, kjer so jo v preteklosti nabirali [LJU: 02631, Dolšak (1927); 04989, 02635, Paulin (1928); 02636, Zalokar (1935); 58011, Mayer (1955)]. Pred več kot 50 leti so jo v etiketah navedenih krajih nabirali v nadmorski višini med 200 in 260 m. Floristična opazovanja sem zaradi roka izdelave poročila prvič opravil v razmeroma neugodnem času, sredi meseca junija. Vrste v opisanih krajih in bližnji okolici žal nisem opazil. Opazovanja sem ponovil sredi meseca julija in območje opazovanj še razširil: tako po nadmorski višini kot tudi na širšem prostoru med do sedaj znanimi nahajališči. Po ustnem pogovoru z zadnjim najditeljem, akademikom prof. dr. E. Mayerjem in njegovem podrobnem opisu zadnjega, leta 1955 odkritega nahajališča (pri nekdanji šoli), sem ugotovil, da je le-to popolnoma zaraščeno z robidami, travami, orlovo praprotnjo in grmovjem. Navadne obročnice tudi po drugem izvedenem opazovanju nisem nikjer opazil (v istem času je na Kočevskem že cvetela). Stoodstotno sicer ne morem trditi, da je v območju ni več. Upanje, da je postala tod izredno redka, kar bi lahko bila posledica splošno znane onesnaženosti

tega dela doline Save, nadalje intenzivnega zaraščanja njenih potencialnih rastišč ter deloma objedenosti od divjadi (sodeč po izredni objedenosti v pravkar odkritih novih najdiščih te vrste na Kočevskem), oziroma možnost, da je zaradi tega izginila, pa sta enako verjetni.

Če k temu dodamo, da tako opazno in lahko prepoznavno rastlino (tudi v času ko ne cveti), nisem opazil tudi po osemdnevnih opazovanjih, in da po letu 1955 ni pisnih virov niti herbarijskih primerkov, ki bi dokazovali njeno navzočnost v Zasavju, potem je, žal, domneva o njenem izginotju bolj verjetna. Tokrat bi resnično želel, da sem jo spregledal.

Literatura

- ACCETTO, M., 2007: *Arunco-Fagetum* Ž. Košir 1962 var. geogr. *Acer obtusatum* var. geogr. nov. v dolini zgornje Kolpe. Gozd. vestnik (Ljubljana) 65(9): 62-80.
- BABIJ, V., *Adenophora liliifolia* (L.) Bess. – navadna obročnica. In: B. Čušin (ed.): *Natura 2000 v Sloveniji*. Rastline. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana. pp. 33–35.
- WRABER, T. & P. SKOBERNE, 1989: Rdeči seznam ogroženih praprotnic in semenk SR Slovenije. *Varst. Nar.* (Ljubljana) 14-15: 9-429.
- WRABER, T., P. SKOBERNE, A. SELIŠKAR, B. VREŠ, V. BABIJ, B. ČUŠIN, I. DAKSKOBLER, B. SURINA, U. ŠILC, I. ZELENIK, V. ŽAGAR, N. JOGAN, I. LESKOVAR, M. KALIGARIČ & J. BAVCON, 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Priloga 1: Rdeči seznam praprotnic in semenk (*Pteridophyta* & *Spermatophyta*). Uradni list RS 12 (82). pp. 8893-8910.

MARKO ACCETTO

80. *Carex randalpina* B. Walln.

Syn.: *Carex oenensis* A. Neumann ex B. Wallnöfer 1992

Prvo nahajališče v dinarskem fitogeografskem območju The first locality in dinaric phytogeographical region

0153/4 (UTM VL77) Slovenija, širša okolica Velikih Lašč: območje med Rašico, Robom in Mišjo dolino, nahajališča: Veliki log ob reki Rašici pod zaselkom Podlog in pod zaselkom Knej na več mestih; ob reki Robarici pod zaselkom Kurja vas pri Robu; Kaplanovo v Mišji dolini; 500 m n. m., 23. 9. 2006. Leg. & det. A. Martinčič. LJU.

Carex randalpina je vrsta z dokaj nenavadno zgodovino. V novejšem času jo je prvi našel A. Neumann leta 1959 (Bavarska: Inzell pri Reichenhall), vendar jo je določil za vrsto *Carex buekii*. Dve leti kasneje, ob priliki skupne ekskurzije s fitocenologom P. Seibertom, jo je ponovno našel kot mestoma prevladujočo vrsto v logovih ob reki Isar v okolici Münchna. Ob tej priliki je spoznal, da gre za novo vrsto. Vendar je s poimenovanjem in objavo opisa oz. diagnoze odlašal. Ker je P. Seibert želel objaviti študijo o vegetaciji logov ob reki Isar in vključiti tudi združbo, ki jo nova vrsta tvori, jo je A. Neumann poimenoval *Carex oenensis*,